

Utbildningsdepartementet

2015-10-28
1 (17)
Dnr: 2015:01244

Redovisning av uppdrag om en modell för nationell uppföljning av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar år 2015

Härmed redovisas uppdraget om att slutföra utvecklingen av en nationell modell för uppföljning samt att erbjuda stöd till kommunerna i deras arbete med kommunernas aktivitetsansvar givet i Regleringsbrevet för budgetåret 2015.

Uppdraget

I regleringsbrevet för 2015 fick Skolverket följande uppdrag:

Statens skolverk ska erbjuda stöd till kommunerna i deras arbete med kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar som inte har fyllt 20 år och som inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Stödet ska gälla register och statistik samt dokumentation av kommunernas insatser till ungdomar som omfattas av ansvaret. Myndigheten ska även slutföra uppdraget med att utveckla en modell för nationell uppföljning av de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret i syfte att förbättra kunskapen om dessa. Statens skolverk ska senast den 31 oktober 2015 lämna en rapport om denna del av uppdraget till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet). Därefter ska Skolverket årligen i samband med årsredovisningen redovisa sina insatser på området.

Skolverkets arbete med stöd till kommunerna kring uppgiftsinsamlingen

Skolverket har under 2015 haft i uppdrag att utveckla och färdigställa en modell för nationell uppföljning samt att ge stöd till kommuner i deras arbete med registrering av ungdomar som omfattas av kommunernas aktivitetsansvar (fortsättningsvis kommer förkortningen KAA att användas). Denna redovisning återger huvudsakligen vad Skolverket arbetat med under 2015 i förhållande till ovan beskrivna uppdrag om KAA. Utvecklingen av modellen som syftar till att utgöra underlag för nationell statistik om KAA inleddes och pågick dock under stora delar av 2014.

Skolverkets tidigare arbete med den nationella uppföljningsmodellen beskrivs i en delredovisning som avrapporterades i december 2014¹.

Skolverkets arbete med KAA under 2015 har bestått av fyra delar som löpt parallellt. En första del har varit färdigställandet av Skolverkets modell som kommunerna använt sig av. En andra del har bestått av informationsarbete och dialogmöten med kommuner, organisationer och andra myndigheter kring KAA. En tredje del har varit framtagandet av ”Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2015:28) om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret” (se bilaga 1). En fjärde del är ett pågående arbete med att ta fram allmänna råd och kommentarer om KAA samt föreskrifter om innehållet i kommunernas dokumentation.

Denna redovisning fokuserar främst på Skolverkets arbete med färdigställandet av modellen, hur den fungerat vid kommunernas inrapportering och vad som går att läsa ut av den första uppgiftsinsamlingen.

Modellen öppnad den 1 januari 2015

I regleringsbrevet för 2014 fick Skolverket uppdraget att bland annat utveckla en modell för nationell uppföljning av de ungdomar som omfattas av KAA. Skolverket har valt att ge Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att bygga insamlingsmodellen. Från och med den 1 januari 2015 finns en sådan modell för nationell uppföljning på plats på SCBs hemsida², där det fortlöpande varit möjligt för kommunerna att få information om den statistiska modellen och hur uppgiftsinlämningen ska ske (se bilaga 2 Instruktioner och kodförteckning).

Det framgår av 3 och 4 §§ SKOLFS 2015:28 vilka uppgifter som ska lämnas. Uppgifter som avser tiden den 1 januari – 30 juni ska lämnas senast 1 september och uppgifter som avser tiden den 1 juli – 31 december ska lämnas 1 februari året därpå.

Således bygger presentationen i denna redovisning endast på uppgifter som kommunerna har lämnat för första halvåret 2015 (den 1 januari – 30 juni).

Skolverkets föreskrifter om insamling av uppgifter

För att reglera den nya uppgiftsinsamlingen beslutade Skolverket den 13 maj 2015 om ovan nämnda ”Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2015:28) om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret”. Föreskrifterna, som trädde i kraft den 1 juli 2015, anger vilka uppgifter som kommunerna ska lämna till Skolverket för uppföljning och utvärdering av hur kommunen uppfyller sina skyldigheter enligt 29 kap. 9 § skollagen. Uppgiftsinsamlingen är tänkt att ligga till grund för nationell statistik som ska presenteras årligen. Vid re-

¹ Se Skolverkets ”Delredovisning av det kommunala informationsansvaret”, dnr: 7.2.1-2014:140.

² http://www.scb.se/sv_/Lamna-uppgifter/Undersokningar-for-offentlig-sektor/Undersokning/?Pid=378607&St=1.

missförfarandet³ av föreskrifterna inkom synpunkten från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, att Skolverket underskattat de initiala kostnaderna för kommunerna att få till fungerande administrativa system för att fullgöra sitt uppdrag gällande uppgiftsinlämningen kring KAA.

Dialogmöten med kommunerna samt myndighetsövergripande referensgrupp våren 2015

I arbetet med att stödja kommunerna i deras arbete med KAA har Skolverket bjudit in och genomfört dialogmöten med företrädare för kommunerna under våren 2015. Mötena har gett Skolverket viktig information och återkoppling i färdigställandet av den nationella modellen för uppföljning samt vid framtagandet av de kommande Allmänna råden och kommentarer om KAA. Medverkande vid dessa möten har varit företrädare för Stockholm stad, Malmö stad, Göteborgsregionens kommunförbund, Söderhamns kommun, Västerås stad, Luleå kommun och Östersunds kommun.⁴ Dialog kring KAA har även skett i en myndighetsövergripande referensgrupp där företrädare för Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen, Statens institutionsstyrelse, SKL samt delegationen ”Unga till Arbete” ingått.

Kommunikation

Skolverket har tillsammans med SCB tagit fram svar på återkommande vanliga frågor från kommunala uppgiftslämnare. Dessa frågor och svar har successivt under våren 2015 publicerats på SBSs hemsida (se bilaga 3 Frågor och svar) på samma ställe där instruktionerna kring den statistiska modellen finns. Det har varit en del i Skolverkets och SCBs strategi för att kunna besvara de många frågor som kommunerna ställt kring KAA till både Skolverket och SCB. Information om KAA har också lagts ut på Skolverkets hemsida.

Många frågor kring uppgiftsinlämningen har rört vilka ungdomar som ska omfattas respektive inte omfattas av KAA. Skolverket har i de flesta fall kunnat ge vägledning till kommunerna, men i några fall har det uppkommit frågor som Skolverket behövt utreda. En sådan fråga är om ungdomar med tillfälliga personnummer samt nyanlända ungdomar som inte fullgjort skolplikten ska omfattas av KAA.

I allmänna råden med kommentarer som enligt plan ska komma ut i januari 2016 kommer det att ges förtydliganden kring vilka målgrupper som ska omfattas av KAA. Förtydligandena kommer sannolikt att underlätta kommunernas arbete med att rapportera in rätt ungdomar i KAA.

³ SKL, Regelrådet samt Skolinspektionen var de aktörer som var med vid remissförfarandet.

⁴ De angivna kommunerna som medverkade under 2015 vid dialogmötena fanns i stort även representerade i den kommunala referensgrupp som Skolverket under 2014 inhämtade kunskaper och synpunkter från i arbetet med att utforma en nationell uppföljningsmodell för det kommunala aktivitetsansvaret. I den kommunala referensgruppen 2014 fanns representanter för kommunerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Östersund, Luleå, Söderhamn och Västerås.

Övergripande beskrivning av uppgifter från den första uppgiftsinsamlingen

Bestämmelserna om KAA trädde i kraft den 1 januari 2015⁵ och innebär något förenklat att kommuner ska registrera och erbjuda åtgärder till ungdomar folkbokförda i kommunen som fullgjort sin skolplikt, är under 20 år och som inte genomfört eller har fullföljt en gymnasieutbildning på ett nationellt program eller motsvarande.

Det innebär också att kommunerna ska avregistrera ungdomar när de fyller 20 år, återupptar, påbörjar eller har fullföljt ett nationellt program eller motsvarande. Kommunerna måste också avregistrera ungdomar som flyttar och folkbokför sig i en annan kommun. Den nya kommunen som ungdomen väljer att folkbokföra sig i har då ett arbete med att identifiera om den nyinflyttade ungdomen ska omfattas, registreras och erbjudas åtgärder i KAA.

För att förstå komplexiteten och få en överblick över vad KAA innebär för kommunerna har Skolverket arbetat fram en snabbguide (se bilaga 4). Snabbguiden är tänkt att fungera som ett stöd för kommunerna i arbetet med att identifiera och registrera ungdomar i KAA. Snabbguiden ska komma kommunerna till del i någon form i det kommande Allmänna råden med kommentarer.

I uppgiftsinsamlingen som ska ligga till grund för nationell statistik har i korthet följande variabler samlats in.

- Personnummer på ungdomen som omfattas av aktivitetsansvaret
- Datum då ungdomen registreras inom aktivitetsansvaret
- Sysselsättning vid registrering
- Åtgärder som kommunen genomför för ungdomen
- Datum då åtgärd inleds samt avslutas
- Orsaken till att åtgärden avslutades
- Sysselsättning före och efter att ungdomen deltagit i åtgärd
- Anledning till att ungdomen avregistreras från aktivitetsansvaret
- Datum då ungdomen avregistreras från aktivitetsansvaret

Här är några sammanfattande iakttagelser som går att utläsa av den första uppgiftsinsamlingen första halvåret 2015.

- 269 av 290 kommuner har lämnat uppgifter
- 55 645 unika personer har registrerats i KAA under mätperioden
- 31 993 (57,5 procent) män och 23 652 (42,5 procent) kvinnor har registrerats i KAA

⁵ Före 1 januari 2015 fanns ett ansvar för kommunerna gällande ungdomar som kallades det kommunala informationsansvaret.

Bortfall på 21 kommuner

De flesta kommuner, 269 kommuner, har lämnat uppgifter om KAA (via SCB) till Skolverket. 21 kommuner har inte lämnat några uppgifter. Det är ett oväntat stort bortfall. De 21 kommuner som inte lämnat uppgifter varierar stort i folkmängd, från omkring 4 000 invånare till omkring 40 000 invånare.

SCB har vid ett tillfälle skickat ut påminnelser via e-post. Det har också varit möjligt för uppgiftslämnare att ringa till SCBs uppgiftslämnarservice under dagtid på vardagar. Skolverket har även funnits behjälpligt och svarat på många frågor via telefon och mejl från kommuner.

Skolverket har tagit kontakt med några av de 21 kommuner som inte lämnat några uppgifter och ställt frågor till dem som ansvarat för uppgiftsinlämningen. En återkommande orsak till den uteblivna rapportering som framkommit vid dessa återkontakter är brister i den kommunala organisationen kring KAA samt att rutinerna för att lämna uppgifter ännu inte blivit tillräckligt effektiva.

Gällande bortfallet så kommer SCB att vid nästa insamling även utöver två påminnelser via e-post att ringa kommuner som det saknas information ifrån. SCB har också försökt upprätta en kontaktlista över ansvariga personer i kommunerna som arbetar med KAA. Skolverket har även möjlighet att vitesförelägga kommuner som uteblir med uppgifter.

Skolverkets identifiering av brister i den första uppgiftsinsamlingen

För att få en uppfattning om kvaliteten i de inrapporterade uppgifterna i KAA har Skolverket valt att samköra uppgifterna i KAA med andra register med elevuppgifter på Skolverket. Syftet med samkörningarna är inte att peka ut om enskilda kommuner har gjort rätt eller fel vid registreringen. Syftet är snarare att få fram en övergripande bild av vilka eventuella svårigheter och problem som återfinns i den första uppgiftsinsamlingen och som kan inverka på möjligheten att presentera relevant nationell statistik över KAA. Skolverket har i denna redovisning valt att fokusera på ett urval av dessa samkörningar. Samkörningarna kommer först att presenteras i punktform. Därefter förklaras varje samkörning mer ingående i den löpande texten. Skolverkets samkörningar visar bland annat följande:

1. Ungdomar med examen från nationella program ska inte omfattas KAA men registreras ändå (5,5 procent av ungdomarna med examen från juni 2014 har rapporterats i KAA).
2. Flera kommuner har registrerat ungdomar i KAA utifrån ålder (16 år) och inte utifrån när de fullgjort skolplikten.
3. För få ungdomar med studiebevis registreras i KAA.
4. För få ungdomar på introduktionsprogram registreras i KAA.

5. Kommunerna har lyckats förhållandevis väl med att avregistrera ungdomar som fyllt 20 år, men vissa kommuner avregistrerar inte några av dessa ungdomar.
6. En förhållandevis stor grupp ungdomar har rapporterats med okänd sysselsättning.

1. Överrapportering av ungdomar med examen från nationellt program

Ungdomar som erhåller gymnasieexamen anses ha fullföljt ett nationellt program i gymnasieskolan och ska därmed inte omfattas av KAA. Skolverket har samkört uppgifter över ungdomar som tog examen våren 2014 och jämfört hur många av dessa som har registrerats i KAA under första halvåret 2015. En sådan samkörning visar att 5,5 procent av ungdomarna (4 097 ungdomar) som har rapporterats med examen våren 2014 även har registrerats i KAA våren 2015, trots att eleverna ett halvår tidigare fullföljt ett nationellt program i gymnasieskolan med examen. Detta är ett exempel på en så kallad överrapportering som visar på att kommunerna har haft svårigheter med att skilja ut vilka ungdomar som ska omfattas av KAA eller inte haft kännedom om att ungdomen har en examen.

2. Överrapportering av ungdomar som inte fullgjort skolplikten

Skolverket har samkört uppgifter över ungdomar som avslutat årskurs 9 på våren 2015 med uppgifterna i KAA. Samkörningen visar att många kommuner registrerat ungdomar i KAA som ännu inte fullgjort skolplikten. Samkörningen visar också att 51 kommuner konsekvent registrerat ungdomar i KAA när de fyllt 16 år. I siffror innebär det att 1 674 ungdomar registrerats i KAA före den 8 juni 2015 då de ännu inte fullgjort skolplikten. Flertalet av dessa ungdomar, 1066 stycken, skrevs in i KAA den 1 januari 2015. Uppgifterna visar att registreringen i KAA utgått från ungdomarnas ålder – i det här fallet när de fyllt 16 år – och inte när de fullgjort skolplikten. Dessa 1 674 ungdomar är ytterligare ett exempel på en så kallad överrapportering, och de utgör 1,7 procent av de 97 661 ungdomar som avslutade årskurs 9 på våren 2015.

3. Sannolik underrapportering av ungdomar med studiebevis

Skolverket har samkört uppgifter över ungdomar födda 1995 eller senare som gick ut gymnasieskolan med studiebevis i juni 2014 och jämfört hur många av dessa ungdomar som registrerats i KAA första halvåret 2015. Samkörningen visar att 92 kommuner inte registrerat en enda av ungdomarna med studiebevis. Flera av dessa ungdomar kan ha läst in en examen under andra halvåret 2014, eller läser eller har läst gymnasiala kurser inom den kommunala vuxenutbildningen eller på folkhögskola, vilket innebär att ungdomarna inte längre omfattas av KAA. Mest sannolikt är dock att många av dessa ungdomar med studiebevis borde ha registrerats i KAA. Detta är mycket sannolikt ett exempel på en så kallad underrapportering där fler

ungdomar borde ha omfattats av KAA men inte registrerats där i den första uppgiftsinsamlingen.

4. Sannolik underrapportering av ungdomar på introduktionsprogram

Den 15 oktober 2014 var 36 933 ungdomar inskrivna på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan. Utav dessa var 31 691 födda 1995 eller senare och kunde således bli aktuella för KAA. Samkörningar visar att endast 20 113 (63,5 procent) av dessa registrerades i KAA första halvåret 2015.

Det är stor spridning mellan kommunerna gällande hur stor andel av dessa ungdomar som återfinns i KAA första halvåret 2015. 80 kommuner har endast registrerat 50 procent eller färre av de ungdomar som i oktober hösten före var inskrivna på ett introduktionsprogram. Det är mycket osannolikt att över hälften eller ännu fler av dessa ungdomar skulle ha övergått från ett introduktionsprogram till ett nationellt program inom loppet av mindre än ett halvår. Med stor sannolikhet är även detta ett exempel på en underrapportering och fler av dessa ungdomar borde ha registrerats i KAA första halvåret 2015.

5. Avregistrering av ungdomar som fyllt 20 år

Skolverkets samkörningar visar att kommunerna har lyckats förhållandevis väl med att avregistrera ungdomar som fyllt 20 år och därmed inte längre ska omfattas av KAA. Under första registreringsperioden den 1 januari till den 30 juni 2015 var det 7 841 ungdomar som var födda i januari till juni 1995 och således fyllde 20 år under denna registreringsperiod. Kommunerna avregistrerade 78 procent av ungdomarna kort innan de fyllde 20 år eller samma månad som de fyllde 20 år medan 13 procent av ungdomarna avregistrerades efter att de fyllde 20 år. Resterande 9 procent av ungdomarna avregistrerades inte alls. 85 kommuner verkar ha lyckats mycket väl med uppgiften att avregistrera ungdomar på utsatt tid. 34 kommuner har inte avregistrerat en enda ungdom som fyllt 20 år. Resterande kommuner placerar sig däremellan.

6. Okänd sysselsättning

Av de 55 645 ungdomarna som har registrerats i KAA första halvåret 2015 har 15 479 ungdomar vid ett eller flera tillfällen registrerats med okänd sysselsättning. Utav dessa ungdomar med okänd sysselsättning har 12 059 ungdomar (78 procent) inte registrerats med någon åtgärd. Gruppen ungdomar med okänd sysselsättning som rapporterats in är i sammanhanget relativt stor. Ungdomar som registrerats med okänd sysselsättning kan tolkas som att många kommuner inte varit i kontakt med dessa ungdomar. Det innebär att det är oklart hur många av dessa ungdomar som ska omfattas av KAA och hur många som ska sorteras bort, vilket skapar en osäkerhet i uppgifterna.

Sammantaget visar Skolverkets samkörningar av olika register att kommunerna har haft betydande svårigheter med att skilja ut vilka ungdomar som ska omfattas av KAA. Det förekommer en betydande över- och underrapportering i den första uppgiftsinsamlingen, vilket gör det vanskligt att presentera tillförlitlig statistik och göra skattningar över hur många ungdomar som egentligen kan sägas vara föremål för KAA.

Företrädare för flera kommuner har bekräftat att det varit svårt att skilja examen från studiebevis under den första uppgiftsinsamlingen. In- och utflyttningar där ungdomar, speciellt 19-åringar, ändrar folkbokföring uppges vara en utmaning eftersom studieresultat, d.v.s. om ungdomen tagit gymnasieexamen, inte följer med den ändrade folkbokföringen. Detta kan förklara en del av den överrapportering som skett av ungdomar med examen och den sannolika underrapportering av ungdomar med studiebevis som återfinns i den första uppgiftsinsamlingen.

Skolverket har vidare fått signaler från flera kommuner att det måste bli lättare att rapportera in fler åtgärder i den statistiska modellen och att kommunernas arbete med att kontakta ungdomar på ett bättre sätt bör synliggöras i modellen. I dagsläget har flera kommuner uppgivit att de uppgifter som återfinns i den första uppgiftsinsamlingen enbart delvis visar på kommunernas arbete med KAA och att det finns brister i inrapporteringen.

Slutsats

Skolverket har tagit fram föreskrifter och utvecklat en modell som funnits på plats sedan den 1 januari 2015. Utifrån modellen har kommunerna lämnat in efterfrågade uppgifter första halvåret 2015 (den 1 jan – 30 juni) om KAA. Endast en liten andel av kommunerna har lyckats väl med arbetet att registrera ungdomar. Det finns alltför stora brister i uppgiftsinlämningen första halvåret 2015 för att kunna presentera någon tillförlitlig nationell statistik över KAA. Uppgifter saknas helt från 21 kommuner. Vidare har det varit svårt för kommunerna att skilja ut vilka ungdomar som ska ingå i KAA och det förekommer en betydande över- och underrapportering av ungdomar.

I dagsläget är det av vikt för den nationella statistiken att fler kommuner klarar det första steget, det vill säga att identifiera, registrera och rapportera ungdomar som ska omfattas av KAA. I detta arbete ligger också att avregistrera ungdomar när de inte längre är aktuella i KAA. Ingen redovisning av tillförlitlig statistik är att vänta under år 2016 eftersom underlaget för en sådan presentation än så länge måste anses vara för bristfälligt. Skolverket behöver också successivt ta ställning till när kvaliteten i uppgiftsinlämningen kan anses vara tillräckligt bra för att utgöra underlag för en nationell statistik.

Sannolikt kommer kommunernas rutiner och system gällande inrapporteringen av uppgifter att förbättras i kommande insamlingar. Skolverket behöver förtydliga vissa delar i den statistiska modellen inför 2016 års uppgiftsinsamling. Skolverket behöver också överväga om modellen är i behov av att utökas och förändras för att

synliggöra mer av kommunernas arbete. Kommunerna är också i behov av vägledning och stöd för att underlätta arbetet med vilka ungdomar som ska omfattas av KAA och därmed registreras. Den stora mängd samtal och frågor som Skolverket mottagit och besvarat under 2015 vittnar om att registreringen av uppgifter om ungdomar i KAA bitvis varit komplicerad för kommunerna.

Från den 15 augusti 2015 finns möjligheten för kommunerna att få tillgång till UHRs databas BEDA som innehåller uppgifter om betygsdokument som utfärdats på gymnasieskolan. Sannolikt kommer det att underlätta kommunernas arbete med att skilja ut vilka elever som har gymnasieexamen och därmed inte ska omfattas av KAA. Skolverket kommer också att presentera allmänna råd med kommentarer i januari 2016 som på flera punkter förtydligar vilka ungdomar som ska omfattas av KAA och hur kommunerna kan arbeta med KAA. De allmänna råden med kommentarer ska även följas upp med informationsinsatser till kommunerna. Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning och ska i februari 2016 redovisa en nationell rapport om KAA. Sannolikt kommer detta att underlätta för kommunerna vid kommande uppgiftslämningar så att alla ungdomar som omfattas av KAA blir inrapporterade och ungdomar som inte ska vara med sorteras bort.

För att Skolverket ska kunna genomföra, förvalta och utveckla komplexa uppdrag som detta behövs ett långsiktigt ökat förvaltningsanslag. Skolverket vill framhålla att myndighetens förvaltningsanslag är underdimensionerat för att på bästa sätt kunna utföra det instruktionsenliga uppdraget.

Anna Ekström
Generaldirektör

Per Alvant
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har Anette Lilliestierna, Pia Enochsson, Eva Durhán, Kjell Hedwall, Jonas Nordström och Katarina Tiväng i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.

Bilaga 1 SKOLFS 2015:28

SKOLFS 2015:28

Skolverkets föreskrifter om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret;

beslutade den 13 maj 2015.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 9 § andra stycket förordningen (2006:39) om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar.

Inledande bestämmelse

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som en kommun ska lämna till Skolverket för uppföljning och utvärdering av hur kommunen uppfyller sina skyldigheter enligt 29 kap. 9 § skollagen (2010:800)

Ungdomar som omfattas

2 § Enligt 29 kap. 9 § skollagen (2010:800) omfattar en kommuns aktivitetsansvar ungdomar i kommunen som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Uppgifter som ska lämnas

3 § För varje individ som avses i 2 § ska hemkommunen lämna uppgift om

1. personnummer,

2. datum när en individ registreras inom aktivitetsansvaret,
3. sysselsättning vid registreringen,
4. sysselsättning efter registrering innan åtgärd sätts in,
5. om en åtgärd sätts in, datum för start av åtgärden,
6. åtgärdens innehåll,
7. datum då åtgärden avslutas,
8. orsak till att åtgärden upphör,
9. sysselsättning efter åtgärden,
10. datum då individen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar, samt
11. orsak till att individen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar.

När uppgifter senast ska lämnas

4 § Uppgifterna ska lämnas till Skolverket senast den 1 september beträffande uppgifter som avser tiden den 1 januari.30 juni samma år, samt senast den 1 februari beträffande uppgifter som avser tiden den 1 juli.31 december året innan.

Om den 1 februari respektive 1 september är en helgdag ska uppgifterna i stället lämnas senast närmaste vardagen därefter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2015.

På Skolverkets vägnar

ANNA EKSTRÖM

Stefan Erson

Bilaga 2 Instruktioner och kodförteckning

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Skolverket

2015-05-22
Version 3.0

Instruktioner

Allmänt om insamlingen

Insamlingen avser de ungdomar som har fullgjort sin skolplikt och inte fyllt 20 år som omfattas av kommunernas aktivitetsansvar enligt 29 kap § 9 Skollagen 2010:800.

Följande villkor ska vara uppfyllda för att ungdomarna ska omfattas av aktivitetsansvaret:

- Ungdomen har fullgjort svensk skolplikt.
- Ungdomen har inte fyllt 20 år
- Ungdomen genomför inte i eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Förklaring till variabler

Personnummer

Personnummer anges med 12 siffror (årtusende, år, månad, dag, löpnummer och checksiffra, ÅÅÅÅMMDDXXXX).

Datum

Samtliga datum anges med 8 siffror: ÅÅÅÅ-MM-DD

Följande datum kommer att efterfrågas:

- Datum när ungdomen registreras hos kommunen för aktivitetsansvar. Endast de individer som omfattas av aktivitetsansvaret ska rapporteras till SCB.
- Datum när åtgärd startade.
- Datum när åtgärd avslutades.
- Datum när ungdomen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar.

Sysselsättning

Sysselsättning vid registrering

Ungdomens sysselsättning vid registrering för aktivitetsansvaret. Om koden Okänd anges så ska den endast ändras om sysselsättningen senare blir känd.

Sysselsättning när åtgärd sätts in

Ungdomens sysselsättning vid tidpunkten när åtgärd påbörjas. Även om sysselsättningen när åtgärd sätts in är densamma som vid registrering i aktivitetsansvaret ska sysselsättningen registreras i denna variabel (SysInnan).

Kod	Förklaring
Arb	Arbete
StInt	Studier på introduktionsprogram
StObl	Studier inom en obligatorisk skolform
StVux	Kommunal vuxenutbildning
StAn	Andra studier (inte introduktionsprogram eller gymnasiestudier)
AnSys	Annan sysselsättning (varken arbete eller studier, t.ex. åtgärd hos annan myndighet, föräldraledighet eller utlandsvistelse)
Atg	Åtgärd
InSys	Ingen sysselsättning
Okand	Okänd

Sysselsättning efter avslutad åtgärd

Ungdomens sysselsättning vid tidpunkten när åtgärden avslutats eller i nära anslutning till denna tidpunkt. Sysselsättning efter åtgärd kan inte vara identisk med den avslutade åtgärden. I de fall ungdomen efter avslutad åtgärd övergår till gymnasiestudier i gymnasieskolans eller gymnasiesärskolans nationella program och därmed inte längre omfattas av aktivitetsansvaret ska datum och orsak till att ungdomen avregistreras anges.

Kod	Förklaring
NyAtg	Ny åtgärd påbörjas
StNat	Påbörjar studier i gymnasieskolans eller gymnasiesärskolans nationella program
Arb	Arbete
StAn	Andra studier (inte introduktionsprogram eller gymnasiestudier)
AnSys	Annan sysselsättning (varken arbete eller studier, t.ex. åtgärd hos annan myndighet, föräldraledighet eller utlandsvistelse)
InSys	Ingen sysselsättning
Okand	Okänd

Åtgärder

Rapportera det huvudsakliga innehållet i åtgärder som kommunen ansvarar för på egen hand, eller i samverkan med andra aktörer. I de fall en ungdom genomgått flera åtgärder under terminen ska dessa rapporteras på en ny rad.

Kod	Förklaring
Prakt	Praktik (gäller inte praktik inom ramen för gymnasieskolan)
Anst	Anställning med stöd (tidsbegränsad anställning som genomförs med stöd från kommunen)
StInt	Studier på introduktionsprogram
StObl	Studier inom en obligatorisk skolform
StVux	Kommunal vuxenutbildning
SYO	Studie- och yrkesvägledning
Vagl	Fördjupad vägledning (mer omfattande vägledning/coachning som kan vara halv- eller heldagsaktiviteter under en begränsad tidsperiod)
Komb	Kombination av åtgärder. (kan innehålla kombinationer av ovanstående alternativ)

AnAtg Annan aktivitetsåtgärd

Avslutad åtgärd

Kod	Förklaring
Gen	Åtgärd genomförd

Åtgärd ej genomförd p. g. a.

Arb	arbete
Stud	studier
Annan	annan orsak

Orsak till att aktivitetsansvaret upphört

Här efterfrågas orsaken till att ungdomen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar.

Kod	Förklaring
20Ar	Fyllt 20 år
GySt	Gymnasiestudier. (Studerar eller har fullföljt studier i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning.)
EjFbf	Inte längre folkbokförd i kommunen.

Bilaga 3 Frågor och svar

Hur ska man tyda de olika kolumnerna?

Datum när ungdomen registreras hos kommunen för aktivitetsansvar:

Det tidigaste datumet som kan anges är 1 januari 2015 eftersom det är då aktivitetsansvaret började gälla.

Datum då åtgärd startade och slutade

Det tidigaste datumet som kan anges är 1 januari 2015. Åtgärder som påbörjats före 1 januari 2015 är inte en åtgärd inom aktivitetsansvaret och ska inte rapporteras.

Sysselsättning vid registrering:

Detta ska spegla orsaken till att ungdomen är kvalificerad för registrering i aktivitetsansvaret. För de ungdomar som tidigare fanns i informationsansvaret och har nyregistreras i aktivitetsansvar ska den sysselsättning de hade 1 januari 2015 registreras. Var ungdomen i en åtgärd över årsskiftet 2014/2015 kan Sysselsättning vid registrering kodalas som Åtgärd.

Åtgärd:

Endast åtgärder inom aktivitetsansvaret ska rapporteras, d.v.s. endast åtgärder som påbörjats efter 1 januari 2015.

Ungdomen har hoppat av gymnasiet, eller gått ut gymnasiet med studiebevis, vilken kod ska användas för sysselsättning vid registrering?

Den sysselsättning ungdomen har vid registrering i aktivitetsansvaret ska anges. Denna sysselsättning ska visa på varför ungdomen ska registreras och omfattas av aktivitetsansvaret. Ni rapporterar inte ungdomens resultat från hens gymnasiestudier. Om ungdomen inte hinner påbörja en annan sysselsättning efter gymnasiet kan koden Ingen sysselsättning användas.

Om ungdomen fyller 20 i år ska den rapporteras?

Ja, uppgifter till den dagen ungdomen fyller 20 år ska rapporteras in till SCB. Den dagen ungdomen fyller 20 år avslutas kommunens aktivitetsansvar.

Om ungdomen själv har sökt till introduktionsprogram ska det registreras som en åtgärd?

Nej, endast aktivitet som kommunen ansvarar för ska rapporteras som en åtgärd.

Vilket datum gäller för registrering i aktivitetsansvaret?

Aktivitetsansvaret började gälla 1 januari 2015 och ungdomar ska registreras tidigast från detta datum, även om kommunen har haft dem i system sedan tidigare.

Jag har inte kvar inloggningsuppgifterna. Hur får jag nya?

Kontakta vår Uppgiftslämnarservice.

019-17 60 65

uls@scb.se

Hur rapporteras en ungdom som påbörjar folkhögskolestudier?

Om folkhögskolestudierna är att likställa med ett nationellt gymnasieprogram så upphör kommunens aktivitetsansvar, och ungdomen avregistreras med orsak gymnasiestudier. Om folkhögskolestudierna inte går att likställa med ett nationellt gymnasieprogram ska ungdomarna registreras/kvarstå i aktivitetsansvaret. Erbjuds folkhögskolestudierna som en åtgärd går det att välja kod Annan åtgärd eller Kombination av åtgärder.

Om ungdomen tidigare varit registrerad i informationsansvaret, hur ska det rapporteras?

Datumet för registrering i aktivitetsansvaret är tidigast 1 januari 2015. Eventuella åtgärder från tidigare år ska inte rapporteras, endast det som skett inom aktivitetsansvaret sedan 1 januari 2015. Var ungdomen i en åtgärd över årsskiftet 2014/2015 kan sysselsättning vid registrering kodas som Åtgärd.

Hur rapporterar man en ungdom som genomgått flera åtgärder under våren?

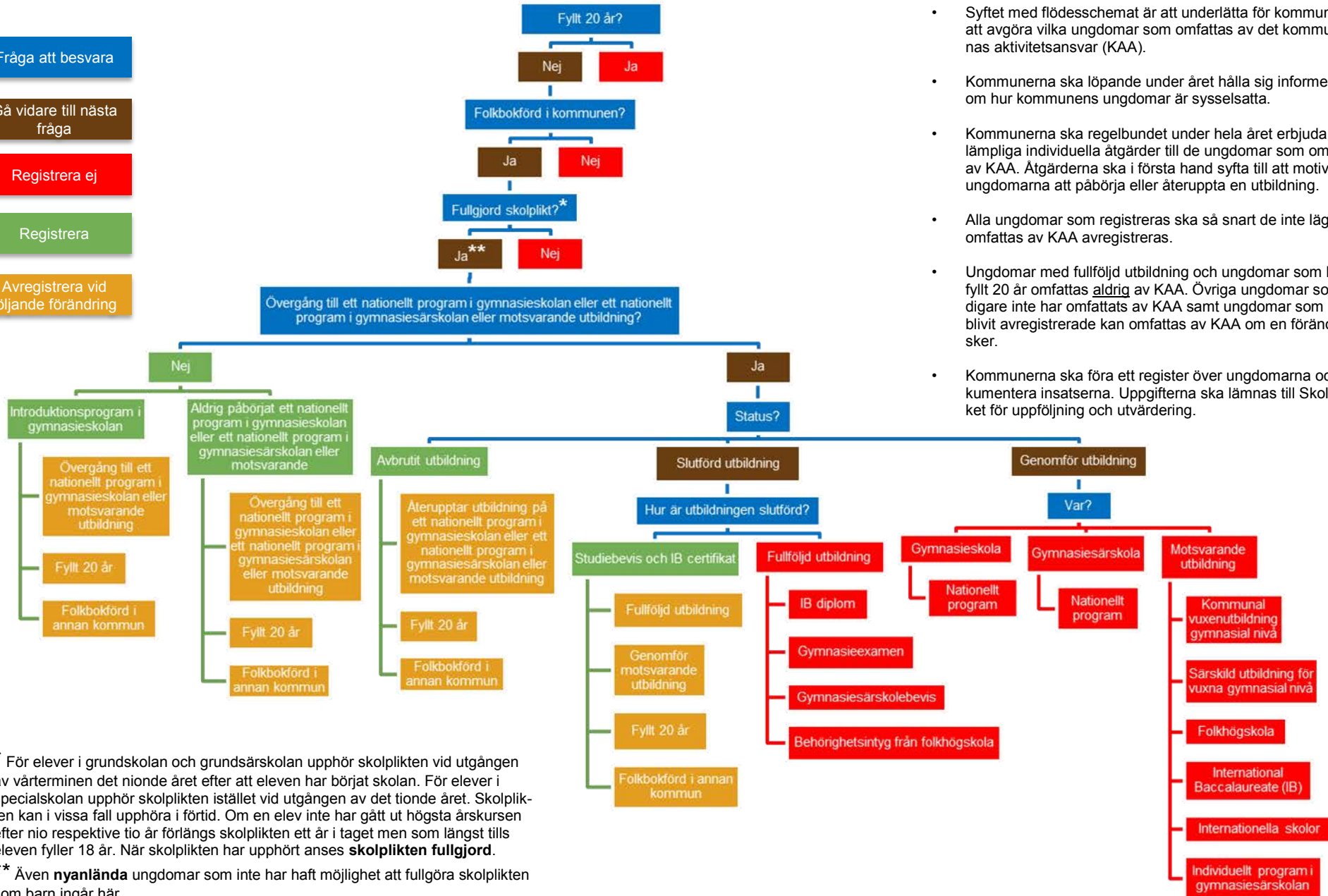
När ungdomen påbörjar en ny åtgärd efter den första ska den efterföljande åtgärden registreras på en ny rad. Om ungdomen varit kvar i aktivitetsansvaret sedan den förra åtgärden avslutats ska Datumreg, dvs datumet när ungdomen skrevs in i aktivitetsansvaret, vara oförändrad. SYSNuv på den nya raden ska återspegla den sysselsättning ungdomen har när den nya åtgärden påbörjas (och kan skilja sig från första registreringstillfället).

Hur rapporterar man en ungdom som varit registrerad i aktivitetsansvaret, därefter avregistrerats och sedan återigen registreras under våren?

Det kan ske om en elev exempelvis går på ett IM-program (registrering), övergår till ett nationellt program (avregistrering) och sedan hoppar av det nationella programmet (ska registreras igen). När ungdomen åter blir aktuell för aktivitetsansvaret, i det här fallet efter avhopp från nationellt program, ska den (nya) registreringen rapporteras på en ny rad. Så länge en ungdom kvarstår i aktivitetsansvaret – dvs inte avregistreras – ska första inskrivningsdatumet gälla.

Bilaga 4 Snabbguide

- Fråga att besvara
- Gå vidare till nästa fråga
- Registrera ej
- Registrera
- Avregistrera vid följande förändring

* För elever i grundskolan och grundsärskolan upphör skolplikten vid utgången av vårterminen det nionde året efter att eleven har börjat skolan. För elever i specialskolan upphör skolplikten istället vid utgången av det tionde året. Skolplikten kan i vissa fall upphöra i förtid. Om en elev inte har gått ut högsta årskursen efter nio respektive tio år förlängs skolplikten ett år i taget men som längst tills eleven fyller 18 år. När skolplikten har upphört anses **skolplikten fullgjord**.

** Även **nyanlända** ungdomar som inte har haft möjlighet att fullgöra skolplikten som barn ingår här.

Motsvarande utbildning = utbildning som är likställd med ett nationellt program i gymnasieskolan eller ett nationellt program i gymnasiesärskolan.

Fullföljd utbildning = utbildning som resulterat i en gymnasieexamen, gymnasiesärskolebevis, IB diplom eller behörighetsintyg från folkhögskola.

Kommunernas aktivitetsansvar

- Syftet med flödesschemat är att underlätta för kommunerna att avgöra vilka ungdomar som omfattas av det kommunernas aktivitetsansvar (KAA).
- Kommunerna ska löpande under året hålla sig informerade om hur kommunens ungdomar är sysselsatta.
- Kommunerna ska regelbundet under hela året erbjuda lämpliga individuella åtgärder till de ungdomar som omfattas av KAA. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera ungdomarna att påbörja eller återuppta en utbildning.
- Alla ungdomar som registreras ska så snart de inte längre omfattas av KAA avregistreras.
- Ungdomar med fullgjord utbildning och ungdomar som har fyllt 20 år omfattas aldrig av KAA. Övriga ungdomar som tidigare inte har omfattats av KAA samt ungdomar som har blivit avregistrerade kan omfattas av KAA om en förändring sker.
- Kommunerna ska föra ett register över ungdomarna och dokumentera insatserna. Uppgifterna ska lämnas till Skolverket för uppföljning och utvärdering.